

ПРАВИЛНИК О НАЧИНУ ОРГАНИЗОВАЊА ОБУКЕ И СТИЦАЊА ЗВАЊА У ОБЛАСТИ МАРКИРАЊА

На основу Закона о спорту /Службени гласник Р. Србије бр. 10/16 и чл. 34. став 5. Статута Планинарског савеза Србије, Управни одбор Планинарског савеза Србије је на предлог Комисије за обуку и усавршавање у планинарству, на редовној седници одржаној 26.12.2019. године, усвојио

ПРАВИЛНИК О НАЧИНУ ОРГАНИЗОВАЊА ОБУКЕ И СТИЦАЊА ЗВАЊА У ОБЛАСТИ МАРКИРАЊА

I-ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим Правилником се регулишу услови, начин организовања и извођења обуке за планирање, пројектовање, обележавање и одржавање планинарских и пешачких путева и других планинарских терена, полагање испита за звање маркиранта, стицање звања у области обележавања планинарских терена, као и права и обавезе полазника и реализатора обуке.

Члан 2.

Обуку организује Комисија за планинарске терене Планинарског савеза Србије (у даљем тексту КПТР ПСС), према Годишњем календару стручног оспособљавања и усавршавања планинара чланова Планинарског савеза Србије (у даљем тексту ПСС).

КПТР ПСС организује и изводи обуку на основу Програма обуке из маркирање који је усвојио Управни одбор ПСС на редовној седници одржаној 20.9.2017. године и Правилника о планирању, пројектовању и обележавању планинарских и пешачких стаза и путева (у даљем тексту Правилник о маркирању) који је усвојио Управни одбор ПСС на редовној седници одржаној 28.12.2017. године.

КПТР ПСС именује предаваче за теоретску и практичну обуку.

Члан 3.

Чл. 11. Правилника о маркирању прописана су следећа звања у области планирања, пројектовања и обележавања планинарских и пешачких путева у Републици Србији:

(1) **Маркирант** је звање за планинаре који су завршили обуку за маркирање, поседују уверење о положеном испиту и чланску картицу ПСС.

Маркиранти учествују у организовању и извођењу акција обележавања и одржавања планинарских/ пешачких путева и других планинарских терена у организацији основних планинарских спортских организација/клубова (у даљем тексту ПСО/Клуб), по пројектима које одобрава ПСС.

(2) **Самостални маркирант** је звање које стичу маркиранти након обуке за стицање звања самосталног маркиранта, а услов за пријаву на обуку је потврда матичног ПСО/Клуба да је полазник у задњих 5 година организовао најмање по једну акцију обележавања терена годишње.

Самостални маркирант врши пројектовање и самостално организује и води екипу која обележава и одржава планинарске/пешачке путева и друге планинарске терене у матичном ПСО/Клубу и може да учествује у практичној обуци маркираната.

- (3) **Инструктор маркирант** је стручно звање које стичу самостални маркиранти обуком за обављање појединих стручних послова у планинарству, који је оспособљен за организовање послова маркирања и извођења теоретске и практичне обуке у маркирању.

Након стицања звања инструктор маркирант, инструктор је дужан да на Факултету за спорт и туризам ТИМС у Новом Саду, или на другом одговарајућем факултету, положи и општи део оспособљавања за звање спортски инструктор (други ниво оспособљавања).

По завршетку оспособљавања и добијања уверења о стеченом звању спортски инструктор, инструктор је дужан да Комисији за издавање, обнављање и одузимање дозволе за рад спортском стручњаку, поднесе потребну документацију за издавање дозволе за рад.

Спортски стручњак са добијеном дозволом за рад, дужан је да са матичним ПСО/Клубом потпише уговор о ангажовању спортског стручњака.

По потписивању уговора, дужан је да потребну документацију поднесе Комисији за вођење регистра за упис у Регистар ангажованих спортских стручњака.

КПРТ ПСС води евиденцију маркираната, самосталних маркираната и инструктора маркираната, на нивоу ПСС.

II-УСЛОВИ И ПРИЈАВА ПОЛАЗНИКА

Члан 4.

За похађање планинарске обуке из маркирања, полазник треба да испуњава следеће услове:

- (1) Да је члан ПСО/Клуба и да има завршену основну планинарску обуку.
- (2) Да је физички и психички здрав.
- (3) Да има навршених 18 година живота.

Члан 5.

Полазник обуке прати распис - обавештење о обуци на сајту ПСС или матичног ПСО/Клуба и подноси писану пријаву, најкасније 20 дана пре почетка обуке, која садржи:

- (1) Име и презиме полазника
- (2) Датум и место рођења
- (3) Адресу сталног настањења и контакт телефон
- (4) Мејл адресу
- (5) Назив матичног ПСО/Клуба и број чланске картице ПСС
- (6) Сагласност матично ПСО/клуба за учешће на обуци

Организатор обуке гарантује приватност изнетих и достављених личних података.

Полазник обуке, уз обавештење да је његова пријава за обуку прихваћена, добија писани материјал са обуке у електронском облику.

III-ПРОГРАМИ ОБУКЕ

Члан 6.

ПРАВИЛНИК О НАЧИНУ ОРГАНИЗОВАЊА ОБУКЕ И СТИЦАЊА ЗВАЊА У ОБЛАСТИ МАРКИРАЊА

Програм обуке за звање МАРКИРАНТ се састоји из теоретског и практичног дела: 7 часова теоријских предавања и 5 часова практичног обучавања на терену (укупно 12 часова).

Обука за стицање звања САМОСТАЛНИ МАРКИРАНТ има 5 часова додатне теоретске обуке.

Обука за стицање звања ИНСТРУКТОРА МАРКИРАНТА састоји се од 7 часова теоретске обуке у организацији КПТР ПСС и другог нивоа оспособљавања за звање спортског инструктора у области планинарства на одговарајућем Факултету за спорт и туризам.

Организатор обуке води евиденцију учесника и њихово присуство на теоретској и практичној обуци.

ПЛАН ОБУКЕ ЗА ЗВАЊЕ МАРКИРАНТ:

Р.бр.	Назив тема:	Број часова
1.	Планинарске стазе и путеви <ul style="list-style-type: none"> • историјски осврт на обележавање у свету и код нас • дефиниције • употреба стаза и путева • категоризација путева	1
2.	Поступак отварања планинарских путева <ul style="list-style-type: none"> • значење мреже путева • постојеће и нове мреже путева • катастар планинарских и пешачких путева • поступак реализације отварања нових планинарских путева	1
3.	Обележавање планинарских стаза и путева <ul style="list-style-type: none"> • основне ознаке • посебне ознаке • додатне ознаке • зимске маркације • шумске ознаке	1
4.	Заштита природног и културног наслеђа при трасирању, изградњи и коришћењу планинарских путева и стаза <ul style="list-style-type: none"> • Природни услови, заштићена природна добра, вредности и реткости, природна разноврсност • тло • облици предела (природни, културни, урбани) • карактеристике висинских појасева и могућносткретања • утицај ходања на подлогу	1
5.	Техника маркирања и уређења путева <ul style="list-style-type: none"> • сврха означавања • израда маркација • правилно постављање планинарских ознака/маркација (теорија и пракса) • боје и писмо • оруђе и материјали за означавање и одржавање	1
6.	Техника маркирања (наставак) <ul style="list-style-type: none"> • лична заштитна средства • израда и постављање усмеравајућих табли и путоказа • опремање контролних тачака (уписна књига, печат, кутија) • дневник маркирања • оптимални састав екипе за маркирање	1

ПРАВИЛНИК О НАЧИНУ ОРГАНИЗОВАЊА ОБУКЕ И СТИЦАЊА ЗВАЊА У ОБЛАСТИ МАРКИРАЊА

	• одржавање планинарских и пешачких путева	
7.	Документација о изградњи и одржавању планинарских путева • значај документације • збирке докумената (пројектна документација, базе података, документација о организационој активности, документација о коришћењу, посетама и надзору • упитници за регистрацију планинарских и пешачких путева	1
	Укупно часова теоријске обуке:	7
8.	Практичан рад на терену	5
	Укупно трајање обуке:	12

ПЛАН ОБУКЕ ЗА ЗВАЊЕ САМОСТАЛНИ МАРКИРАНТ:

Р.бр.	Назив тема:	Број часова
1.	Упознавање са Правилником о планирању, пројектовању, обележавању и одржавању планинарских и пешачких путева • основни појмови (дефиниције) путева • планирање, пројектовање и изградња путева • обележавање планинарских и пешачких путева • документација о изградњи и одржавању путева	1
2.	Организовање акције пројектовања, изградње, обележавања и одржавања планинарских и пешачких путева и других планинарских терена • планирање акције – начин израде и садржај плана • упознавање са пројектом и извиђање терена • избор људства – формирање тимова • планирање и набавка материјално – техничких средстава и опреме за рад • организовање смештаја, превоза, исхране • формирање документације (план рада, извештај ...)	1
3.	Упознавање са катастром - мрежом планинарских терена на сајту ПСС, нови трендови у обележавању планинарских путева и наша искуства • Катастар планинарских и пешачких путева и других терена • нови трендови у обележавању планинарских и пешачких путева • наша искуства	1
4.	Рад са GPS - уређајем и снимање трекова • врсте GPS -уређаја • начин снимања трекова • поступак преноса и преузимања трекова • коришћење трекова у пракси	1
5.	Обрада трекова • упознавање са програмима за обраду трекова • врсте карата – подлоге за трекове • обрада трекова (исправке, скраћивање трајекторије ...) • профил стазе	1
	Укупно трајање обуке:	5

ПЛАН ОБУКЕ ЗА ЗВАЊЕ ИНСТРУКТОР МАРКИРАНТ:

Р.бр.	Назив тема:	Број часова
1.	Планирање у изградњи и одржавању планинарске инфраструктуре <ul style="list-style-type: none"> • стратегија развоја планинарске инфраструктуре и посебно планинарских терена • краткорочно и дугорочно планирање у изради планинарских терена • начин издаре Пројекта и прибављање остале документације при планирању нових и ревитализацији постојећих планинарских терена 	1
2.	Упознавање са важећим законима који се односе на планинарство као грану спорта, Статутом ПСС и правилницима у области планинарских терена <ul style="list-style-type: none"> • Закон о спотру са посебним освртом на планинарску спортску инфраструктуру • Статут ПСС – планинарски терени • важећи правилници који се односе на планинарске терене 	1
3.	Упознавање са мрежом планинарских терена на сајту ПСС <ul style="list-style-type: none"> • Катастар планинарских и пешачких путева и других терена • Одржавање сајта ПСС 	1
4.	Организовање акције пројектовања, изградње, обележавања и одржавања планинарских и пешачких путева и других планинарских терена <ul style="list-style-type: none"> • планирање акције – начин израде и садржај плана • упознавање са пројектом и извиђање терена • избор људства – формирање тимова • планирање и набавка материјално – техничких средстава и опреме за рад • организовање смештаја, превоза, исхране • формирање пратеће документације (план рада, извештај ...) 	1
5.	Нови трендови у обележавању планинарских путева и других планинарских терена у свету и нашем окружењу <ul style="list-style-type: none"> • светски трендови и како УИАА, ЕРА, ЕУМА и БМУ регулишу област планинарских терена • наша искуства у овој области 	1
6.	Примена GPS - уређајем за снимање трекова и обрада трекова <ul style="list-style-type: none"> • уопштено о GPS -уређајима • коришћење трекова у пракси • картографија • обрада трекова 	2
Укупно трајање обуке:		7

IV-ИСПИТ

Члан 7.

На крају обуке за свако од звања, полаже се испит који се састоји од писаног теста. Питања за тест сачињава испитна комисија, а одобрава га КПТР ПСС. Тест се полаже пред испитном комисијом коју сачињавају Инструктори и демонстратори на обуци.

Члан 8.

Сваки учесник који је успешно завршио обуку, стиче једно од звања, добија уверење о завршеној обуци које издаје Комисија за обуку и усавршавање ПСС и Чланску карту маркиранта.

Члан 9.

Комплетна документација са обуке трајно се чува у физичком и електронском облику у архиви КПТР ПСС.

V-ПРАВА И ОБАВЕЗЕ

Члан 10.

Полазници обуке дужни су да учествују на свим теоријским предавањима и практичној обуци, да положе испит и да се понашају по начелима планинарске етике.

По завршеној обуци, дужни су да учествују у акцијама обележавања планинарских и пешачких путева и других планинарских терена, које организују матични ПСО/Клубови, да у своме раду поштују Правилник о маркирању и на тај начин доприносе очувању природе и уједначавању критеријума приобележавању планинарских терена у Републици Србији.

Члан 11.

Инструктори и демонстратори на обуци, дужни су да се у обуци придржавају овог Правилника и обавезни су да се понашају по начелима планинарске етике.

Руководилац обуке, након завршетка теоретског и практичног дела и завршног теста, дужан је да напише извештај о изведеној обуци и достави га Комисији за обуку и усавршавање у планинарству ради издавања уверења.

Инструктори и демонстратори на обуци имају право на надокнаду свих трошкова превоза, боравка и исхране на обуци. Трошкови извођача обуке се обезбеђују из средстава прикупљених од котизације учесника и средстава које обезбеђује организатор обуке КПТР ПСС.

Члан 12.

Свако кршење овог правилника и других важећих правила приликом организовања и реализације обуке, од стране организатора, инструктори и демонстратори обуке и полазника обуке, повлачи санкције на основу правних аката ПСС.

VI-ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 13.

Сва акта КПТР ПСС морају бити усклађена са овим правилником.

Члан 14.

КПТР ПСС даје тумачење о значењу појединих одредби овог правилника, а коначно тумачење даје Управни одбор Планинарског савеза Србије.

ПРАВИЛНИК О НАЧИНУ ОРГАНИЗОВАЊА ОБУКЕ И СТИЦАЊА ЗВАЊА У ОБЛАСТИ МАРКИРАЊА

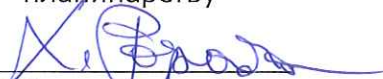
Члан 15.

Измене и допуне правилника врши се на начин и по поступку предвиђеном за његово доношење. Измене Програма обуке предлаже КПТР, а одобрава их и усваја Управни одбор Планинарског савеза Србије.

Члан 16.

Овај правилник ступа на снагу даном његовог усвајања на седници Управног одбора Планинарског савеза Србије и одмах се примењује.

Комисије за обуку и усавршавање у
планинарству

_____
(Лазар Моџара)

Председник
Планинарског савеза Србије

_____
(Исо Планић)

